

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل آموزش و پرورش استان ...

اداره آموزش و پرورش شهرستان ...

عنوان اقدام پژوهی :

**چگونه توانستم بوسیله راهکار های مدرسه محور از افت
تحصیلی دانش آموزانم در درس زبان و ادبیات فارسی
جلوگیری نمایم؟**

نام و نام خانوادگی مولف اول /مجری اصلی :

پست سازمانی :

رشته تحصیلی :

آخرین مدرک تحصیلی :

دوره تحصیلی :

سمت فعلی :

شماره پرسنلی :

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

فهرست مطالب

چکیده.....	۴
مقدمه.....	۵
بیان مسئله:.....	۶
اهمیت و ضرورت تحقیق :.....	۷
توصیف وضع موجود:.....	۸
پیشینه ی تحقیق درباره زبان و ادبیات فارسی	۹
پیشینه ی تحقیق درباره افت تحصیلی:.....	۱۰
گرد آوری اطلاعات ؛ شواهد ۱ :.....	۱۱
مشاهده.....	۱۲
تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها.....	۱۳
علل داخلی.....	۱۴
مهمترین علل آموزشی که باعث افت تحصیلی می شود عبارتند از :.....	۱۴
مشکلات ادبیات و زبان فارسی.....	۱۷
راه حل های پیشنهادی در نظام مدرسه محور :.....	۱۸
اجرای طرح.....	۲۰
گرد آوری اطلاعات ، شواهد ۲.....	۲۱
▪ اجرای ضعیف:.....	۲۱

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

- ۲۲ ..... فقدان حمایت:
- ۲۳ ..... اقدامات آموزش و پرورش ایران در راستای سیاست مدرسه محوری
- ۲۴ ..... موانع و مشکلات مدیریت مدرسه محور در ایران
- ۲۶ ..... راهکارهای مشکلات اجرائی مدیریت مدرسه محور
- ۲۷ ..... نقاط قوت و تاثیر گذار در تدریس :
- ۳۱ ..... نقاط منفی و باز دارنده در تدریس:
- ۳۲ ..... پیشنهادات بهبود اوضاع درسی در ادبیات
- ۳۳ ..... نتیجه نهایی
- ۳۴ ..... منابع و مآخذ

سایت علمی و پژوهشی آسمان

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

چکیده

مدیریت مدرسه محور یا تصمیم گیری مشارکتی از ویژگی های بارز نظام های آموزشی در دهه اخیر به شمار می رود. این مهم، به ویژه در کشورهای پیشرفته جهان به دگرگونی های مهمی در روش های اداره و راهبری مراکز آموزشی و آموزشگاهی به وجود آورده است. آشنایی با این شیوه ها، رهبران آموزشی و آموزشگاهی را قادر می سازد تا تب رهبری سازمان خود را بسنجند و به عنوان قلب نمای علمی، حرکت خود را از برنامه روزی به برنامه ریزی تغییر داده، هم چنین به رفع ابهامات عملکردی بپردازند؛ در نتیجه اهداف و رسالت های مدارس را محقق سازند. مدرسه محوری به این امر اشاره دارد که در فرآیند تصمیم گیری جامع و فراگیر، همه اعضای گروه به طور برابر شرکت داشته باشند.

مشکلاتی که امروزه در دانش آموزان مقطع متوسطه در اقل تحصیلیشان مشاهده می کنیم همگی به وسیله راهکار های مدرسه محور قابل حل هستند. همانطور که می دانیم، ادبیات فارسی درسی آسان قلمداد می شود که هر دبیر غیرمتخصص و کم سواد می تواند از عهده ی تدریس آن برآید و چنان شد که خود به خود و از آغاز نیز گروه کم سوادان به سوی رشته ی ادبیات کشیده شدند. اکنون نیز اگر به نحوه ی هدایت تحصیلی دانش آموزان گذری بیندازیم، متوجه این قضیه خواهیم شد. دانش آموزانی که حتی رشته ی ادبیات را کسب نکرده اند نیز، با تشکیل کمیسیون خاص در ادارات آموزش و پرورش به سوی این رشته گسیل داده می شوند. رشته ای که خود دانش آموز به رفتن و ادامه ی تحصیل در آن راغب نیست و حتی با توجه به سوابق موجود استعداد راه یابی بدان رشته را ندارد. این است حال و روز رشته ی ادبیات در این روزگار. به همین دلیل بنده .....در این اقدام پژوهی سعی بر این دارم که بوسیله راهکار های مدرسه

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

محور درس ادبیات و زبان فارسی را در کلاس جذاب نموده و به دانش آموزان آموزش کمک کنم تا در رویارویی با مشکلات فرارویش در این درس موفق شود.

مقدمه

امروزه بدون شک توجه بیشتر به امر تعلیم و تربیت مهمترین عامل پیشرفت فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی جامعه است. تعلیم و تربیت عهده دار ایجاد زمینه مناسب جهت تسهیل و توسعه استعدادها و توانایی های افراد است. به این جهت است که بیشتر جوامع در تبیین هدفها و اتخاذ روشهای آموزشی کلیه مساعی خود را به کار می برد برپهی است این امر مستلزم برنامه ریزی وسیع ، جامع و حساب شده با توجه به اهداف عمومی آموزشی در هر جامعه ای خواهد بود. تاسیس مراکز آموزشی از سطح پیش دبستانی تا دوره های آموزش عالی ،گزینش معلمان ، مر ،استادان فراهم آوردن امکانات و تجهیزات آموزشی ، تهیه متون و محتوای آموزشی ،پیشنهاد شیوه های مختلف آموزشی ، نظارت بر امر آموزش و به طور کلی برنامه ریزی و مدیریت مناسب از وظایف مهم کارگزاران تعلیم و تربیت به حساب می آیند. اما اینکه هدف های آموزشی چه هستند و روشهای حصول به آنها تا چه اندازه با اهداف تناسب دارند سوالی است که همواره بهره گیران نظام آموزشی صد در صد به اهداف آموزشی جود نرسیده است ولی موفق بودن هر نظام آموزشیبه نزدیکتر شدن هر چه بیشتر به اهداف تعیین شده بستگی دارد و به این ترتیب هیچ نظام آموزشی را نیز نمی توان ناموفق خواند بنابراین هر کجا که عدم موفقیت آن نظام در نزریک تر شدن به اهداف است. یکی از آفت های بزرگ تعلیم و تربیت هر بصری که همه ساله به میزان بسیار زیادی امکانات ، منابع ، و استعدادها ی بالقوه انسانی و اقتصادی را تلف می کند و اثرات غیر قابل جبرانی را در ابعاد فردی و اجتماعی به جای می گذارد. پدیده افت تحصیلی است به همین دلیل است که یکی از ملاکهای عدم

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir**

موفقیت هر نظام آموزشی را میزان افت تحصیلی در آن می دانند و امروزه مسله افت تحصیلی گریبان گیر کلیه نظام های آموزشی است و به لحاظ ارتباطی که اساسا جریان تعلیم و تربیت با دیگر نهاد های اجتماعی ، فرهنگی ، سیاسی دارد افت تحصیلی نیز از ابعاد مختلف مورد بررسی و مطالعه پژوهشگران قرار می گیرد .

بیان مسئله:

یکی از روش های پیشگیری از افت تحصیلی در مقطع متوسطه روش و راهکار های مدرسه محور می باشد. نظام مدیریتی به عنوان یک نظام مطلوب و کارآمد از لحاظ نظری و عملی، آزمونهای خود را با موفقیت طی نموده و هم اکنون در کشور های پیشرفته و نیز در کشورهای در حال توسعه کاملاً مورد استفاده بوده و از جایگاه مناسبی برخوردار است. نظام موصوف ، صاحبان اندیشه های سازنده را بدون در نظر گرفتن شغل و مقام آنها بطور یکسان پذیرا می باشد و علاوه بر این که قدرت تصمیم گیری و مسئولیت مدیریت را به هیچ وجه تضعیف و یا مخدوش نمی کند ، زمینه های لازم برای تشویق مادی و معنوی پرسنل را در قبال عرضه اندیشه های سازنده فراهم می نماید ، تا از خلاقیت و پویایی تفکر انسانها برای رشد و توسعه استفاده مطلوب به عمل آید.

مدیریت مشارکتی برگسترده کردن دامنه درگیری ذهنی و فکری کارکنان دراموری که به سرنوشت آنان ارتباط مستقیمی دارد تاکید می کند و شمار بسیاری از پرسنل را در فراگیر دادوستد اندیشه و تجزیه و تحلیل قرار می دهد و از توانمندیهای ذهنی و فکری آنان در جهت بهبود امور بهره می گیرد.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

مدیریت مشارکتی شامل یک تغییر از سبک کنترل گرا (Control oriented) به مشارکت گرا (involvement oriented) است.

مدیریت مشارکتی رهیافتی جامع برای جلب مشارکت فردی و گروهی کارکنان در جهت حل مسائل سازمان و بهبود مستمر در تمامی ابعاد است. مدیریت مشارکتی، ارتباط دائم، متقابل و نزدیک بین مدیریت ارشد و کارکنان است. مشارکت کارکنان در کارهایی که به خود آنها مربوط می شود، مشارکتی داوطلبانه، ارادی و آگاهانه خواهد بود. این درگیری، شخص را تشویق می کند که به تحقق هدف های سازمان کمک کند و در مسئولیت ها و پیامدهای آن سهیم شود

در نظام مدیریت مشارکتی مدیران و کارکنان به تبادل نظر یا یکدیگر می پردازند و همین امر موجب ایجاد محیطی دوستانه و توأم با اعتماد و اطمینان متقابل در سازمان می شود. کارکنان با مشارکت در کارها، خود را در سود و زیان سازمان سهیم می دانند و همه تلاش خود را با کمک مدیران در جهت افزایش کارایی و اثر بخشی سازمان به کار می گیرند

اهمیت و ضرورت تحقیق :

یکی از مشکلات شایع نظام آموزشی در بسیاری از کشورهای جهان از کشورهای پیشرفته گرفته تا کشورهای عقب مانده یا در حال رشد پدیده شکست تحصیلی است که به صورت مردودی، تجدیدی یا ترک تحصیلی داوطلبانه یا اجباری ظاهر می شود.

این پدیده یکی از مشکلات دیرینه آموزشی نسل جوان به ویژه اقلیت ها، دانش آموزان روستا نشین یا دانش آموزانی است که در شهر های کوچک سکونت دارند. نگرانی و علاقه نسبت به مطالعه این پدیده و

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

کشف علل و عوامل آن شتاب فزاینده ای دارد بخش اظم این توجه ناشی از زیان های مالی ، اقتصادی ، فرهنگی و علمی است که متوجه دولت ها و خانواده ها می شود این مشکل از دیرباز گریبان گیر نظام آموزشی کشور ما نیز بوده است اما مسولین نظام آموزشی کنونی در حل این مشکل نه تنها توفیقی نداشته اند بلکه نرخ شکست تحصیلی افزایش هم داشته است .(پولادی ۱۳۷۵)

باشد که یافته های این پژوهش بتواند راهبردهای علمی و عملی بر کاهش میزان افت تحصیلی درمقع دبیرستان در اختیار مسولین و برنامه ریزان نظام آموزشی و دبیران محترم قرار دهد

توصیف وضع موجود:

اینجانب ... دبیر .... دبیرستان ... مقطع ... هستم. و مدت ... سال است که در آموزش و پرورش مشغول خدمت می باشم. در پایه اول این آموزشگاه در سال تحصیلی اخیر یک کلاس ... نفری داشتم که علاقه ای به درس زبان و ادبیات فارسی نداشتند و با این درس مثل دروس حفظی و شب امتحانی برخورد می کردند. پس از گذشت چند هفته متوجه گردیدم که چندی از این دانش آموزان با ورود به مقطع بالاتر دچار افت تحصیلی شده اند. بنا بر این تصمیم گرفتم با راهکار ها و متد مدرسه محور و... در سدد این موضوع بر آیم که افت تحصیلی را در این دانش آموزان کاهش دهم. با توجه به این که ادبیات و زبان فارسی از دروس مهم و پایه است و هر دانش آموزی برای موفقیت در سال های آتی ، باید این درس را فرا بگیرد ، بر آن شدم تا در مورد این درس با دانش آموزان بیشتر کار کنم .و از طرفی چون علائم موفقیت یک معلم ، عملکرد کلاس ، در درسی است که او تدریس می کند خود به خود اهمیت و ضرورت تحقیق برای من بارزتر می شد

همانطور که می دانیم زبان و ادبیات هر ملت نماد هویت آن سرزمین محسوب و به سان آئینه ای است که چون در آن نیک بنگریم می توانیم چهره روح حاکم و فرهنگ کلی و صبغه و سابقه آن ملت را در آن

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

بنگریم. تاریخ، فرهنگ و تمدن غنی کهن، دین الهی توحیدی و زبان بومی- ملی از نشانه های مباهات ما در عرصه تاریخ است که کثرت آثار ارزش مند و شاعران و گویندگان و نویسندگان نامدار و جهانی نشان از قدمت و دیرینگی فرهنگ و تمدن ما و مؤید این موضوع است. اما زبان فارسی ما که دارای چنین پیشینه ای است متأسفانه امروزه از جوانب متعدده مورد هجمه قرار گرفته که نیازمند مراقبت و صیانتی ویژه است که از یکسو همت متولیان و دست اندرکاران و دل سوختگان و صاحب نظران وادی ادبیات و از سوی دیگر تأثیرگذاران بر این عرصه عظیم و رفیع را می طلبد تا نه تنها آن را از آسیب دور نگه داریم بلکه زمینه تقویت و غنی سازی آن را نیز فراهم نماییم. زبان مادری فارسی، شناسنامه شریف و نشان شخصیت اصیل در جغرافیای زیستی ما است که بیان گر فخر و یگانگی، تجمیع دل بستگی، پویایی و فرهیختگی ادبیات و ادیبان و تمدن و سابقه کهن ما در فراخنای تاریخ است، که با خون دل ها و تحمل سختی ها و مصائب و تلاش های جان فرسای پیشکسوتان و پیشقراولان عرصه ادب همچون مولانا، سعدی، حافظ، نظامی و خاقانی به عنوان میراث و ودیعه ای گران سنگ به ما سپرده شده که ما نیز وظیفه داریم این امانت مرواریدگونه را با حفظ ماهیت و اصالت و به گونه ای مطلوب به آیندگان بسپاریم و آنان را در خصوص پاسداشت و صیانت از این میراث جاودان آگاه سازیم.

پیشینه ی تحقیق درباره زبان و ادبیات فارسی

تحقیقات و مقالاتی که در این زمینه مورد بررسی قرار گرفته اند که بعضی از آنها عبارتند از :

۱- کتاب ادبیات و زبان فارسی حسن انوری و احمدی گیوی مورد مطالعه قرار گرفت تا آموزش ادبیات و از طرق مختلف انجام گیرد.

۲- برای یاد آوری مراحل اقدام پژوهی و اجرای آن به مقالات متعددی از قاسمی پویا، حنا فریس ، منوچهر همایون فر و صفورا یزد چی مراجعه شد.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۳- از اینترنت نیز مقالات مختلفی در مورد ادبیات و زبان فارسی و آموزش آن مطالعه گردید.

پیشینه ی تحقیق درباره افت تحصیلی:

افت تحصیلی به طور عام عبارت است از جنبه های مختلف شکست تحصیلی که شامل غیبت مطلق از مدرسه ، ترک تحصیل قبل از موعد مقرر و تکرار پایه است. (پولادی ۱۳۷۵)

افت تحصیلی یک مفهوم کلی است و باید به بخش های مختلف تقسیم شود: الا به مدرسه نیامدن ، رد شدن ، عدم رغبت و بی میلی به مدرسه و مواد درسی ، غیبت های متوالی ، ترک تحصیل و کیفیت ناموغوب تعلیم و تربیت . افت تحصیلی عبارت است از وقوع ترک تحصیل زود رس و تکرار پایه تحصیلی در نظام آموزش و پرورش کشور .

لذا بر اساس این تعریف دانش آموزان تیز هوش نیز ممکن است دچار افت تحصیلی و کم اموزی بشوند . لذا افت تحصیلی مسئله ی است عام و نسبی.

کاربرد دقیق صطلاح افت یا اتلاف در آموزش و پرورش از زبان اقتصاد دانان گرفته شده و آموزش رابه صنعتی تشبیه می کند که بخشی از سرمایه و مواد اولیه ای را که باید به محصول نهایی تبدیل می شد تلف نمود و نتیجه مطلوب و مورد انتظار را ه بار نیآورده است شاید این تشبیه چندان خوشایند نباشد و اصطلاح شکست تحصیلی و وا ماندگی از تحصیل مطلوب تر باشد. با وجود این اگر از نقطه نظر منابع و مخارجی که دولت در اختیار نهاد تعلیم و تربیت قرار می دهد به آموزش و پرورش بنگریم بدون شک آموزش و پرورش یکی از بزرگترین مشاغل اقتصادر جهان می باشد . لذا می توان اصطلاح افت یا اتلاف را در مورد این نهاد نیز به کار برد یعنی در حقیقت در فرایند تعلیم و تربیت افت شامل اتلاف در پرورش و یادگیری انسانها ، تاسیسات ساختمانی و تجهیزات مدارس و موسسات آموزشی و ارزش کار معلمان و اوقات دانش آموزان به وجود می آید . اگر فرض کنیم که هدف همه دانش آموزانی که وارد یک مرحله از مقطع تحصیلی میشوند ،

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

گذراندان موفقیت آمیز آن دوره یا مقطع باشد بنابراین ، هم تکرار پایه های تحصیلی یک دوره و هم ترک تحصیل پیش از پایان دوره را نیز می توان به عنوان افت تحصیلی تلقی کرد.

تکرار پایه تحصیلی به معنی تکرار یک کلاس برای دانش آموزی که در سال قبل در همان پایه مشغول به تحصیل بوده است. تکرار پایه تحصیلی از این جهت افت تحصیلی محاسبه می گردد که موجب کاهش ظرفیت ثبت نام در پایه تکرار شده می گردد و از پذیرش دیگر دانش آموزان در آن پایه جلوگیری به عمل می آورد و باعث به وجود آمدن تراکم دانش آموزان در آن پایه می گردد. این موضوع هم باعث تحمیل هزینه های بیشتری به نظام آموزش و پرورش می شود و هم به عنوان یک عامل شدید افت تحصیلی مضاعف می شود که باعث ترک پیش از پایان سال دوره آموزشی که در آن ثبت نام کرده و در حقیقت به هدف های آن دوره دست پیدا نمیکنند. امادر اهداف تعلیم و تربیت این گونه عنوان شده است که هدف تعلیم و تربیت اجباری کردن آموزش تا پایان دوره متوسطه اول است اگر چنانچه فردی تا پایان دوره متوسطه اول ترک تحصیل نماید آن راجزء افت تحصیلی محسوب می کنند اما بعد از دوره متوسطه اول چون ایناحتمال پیش بینی شده است که فقط بخشی از قبول شدگان دوره متوسطه اول وارد مقطع متوسطه دوم شوند. بنابراین ترک تحصیل قبول شدگان دوره دبیرستان افت محسوب نمیگردد بلکه به عنوان فارغ التحصیل تلقی می شود بنابراین باتوجه به مسائل مطرح شده در فوق افت تحصیلی عبارت است از وقوع ترک تحصیل زود رس و تکرار پایه تحصیلی در نظام آموزش و پرورش یک کشور. البته قابل ذکر است که این تعریف تا حدودی محدود است زیرا انواع افت را نادیده گرفته و نتایج آموزشی و پرورشی ترک تحصیل زود رس یا مزیت های راکه ممکن است تکرار پایه تحصیلی در بر داشته باشد در نظر نمی گیرد. به هر حال حدود ترک تحصیل و تکرار پایه تحصیلی به ساخت نظام آموزشی و هدف های این نظام بستگی دارد .

گرد آوری اطلاعات ؛ شواهد ۱ :

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir**

هنگامی که به طور قطع و یقین مشکل را احساس کردم پرسش و پاسخهایی در کلاس با دانش آموزان انجام دادم. برای تهیه و تکمیل اسناد و شواهد خود از دانش آموزان امتحان گرفته شد و نمرات دانش آموزان برای نمونه تنظیم گردید.

مسئله ی ضعف دانش آموزان، در درس ادبیات و زبان فارسی را با جمعی از همکاران با سابقه در میان گذاشته و با هم به بحث و گفتگو پرداختیم. همه ی همکاران با علاقه ی بسیار در بحث شرکت کردند و نظرات مفیدی ارائه نمودند. مصاحبه ای نیز با دبیران ادبیات سایر مدارس داشتم. با مراجعه به مقالات، کتاب ها و نشریات گوناگون هم به مطالب جالب و قابل توجه در این زمینه دست یافتیم پس از گفتگو های بسیار در زمینه ی علل ضعف و مشکلات درس ادبیات و ، مطالب جمع آوری شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. مشکلاتی که در این باره وجود داشت، نظیر روش تدریس معلم، تفاوت های فردی دانش آموزان، کم بودن ساعت درسی ادبیات و نسبت به حجم کتاب و ... فهرست گردید. تحقیقات و مقالاتی که در این زمینه مورد بررسی قرار گرفت عبارتند از:

۱- کتاب ادبیات و زبان فارسی حسن انوری و احمدی گیوی مورد مطالعه قرار گرفت تا آموزش ادبیات و از طرق مختلف انجام گیرد.

۲- برای یاد آوری مراحل اقدام پژوهی و اجرای آن به مقالات متعددی از قاسمی پویا، حنا فریس، منوچهر همایون فر و صفورا یزدچی مراجعه شد.

مشاهده

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۳- از اینترنت نیز مقالات مختلفی در مورد ادبیات و زبان زبان فارسی و آموزش آن مطالعه گردید.

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها

علل گوناگونی، زمینه ساز افت تحصیلی و احیاناً "توقف در یک پایه تحصیلی می شوند . در کل نمی توان
علل ثابتی را عامل موفقیت یا شکست تحصیلی را در دو طبقه درون سازمانی و برون سازمانی قرار می دهند
. از عوامل بیرونی به تعدد زبان ، نابرابری ، امکانات آموزشی در شهر و روستا ، محدودیت برخی از گروهها
مانند غیر بومیان ، مهاجرین ، دختران و محدودیتهای مالی کشورها ، عوامل شخصی مانند هوش و استعداد ،
امور عاطفی و نتایج تحصیلی اشاره نوده و از عوامل درونی نظام آموزش و پرورش کیفیت معلمان ، برنامه
های آموزشی ، تقویم و ساعت آموزشی را می توان نام برد .

در یک تقسیم بندی مشابه نیز می توان عوامل زیر را در افت تحصیلی دخیل دانست :

علل داخلی که متوجه نظام آموزش و مدرسه می باشد .

۲- علل خارجی که خود به دو دسته تقسیم می شود :

الف) علل اجتماعی و خانوادگی

ب) علل فردی

این دسته بندی دارای مرز مشخصی نیست و می توانند در یکدیگر تداخل داشته باشند ، چرا که نظام
آموزشی نمی تواند از اجتماع جدا باشد و خود متاثر از آن است . همچنین عوامل فردی بی تاثیر از اجتماع و
خانواده نمی باشد . این دسته بندی فقط برای سهولت مطالعه و تحقیق می باشد که در زیر به تفصیل بیان
می شود .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

علل داخلی

مدرسه به عنوان دومین کانون که در رشد و تحویل کودک سهم بسزای داردمی تواند نقش خود را به طور سازنده و یا بعضاً" به شکل مخرب ایفا کند. اولین تجارب آموزشی و اجتماعی در محیط مدرسه و کلاس درس ، روابط با همسالان و مشکلات ناشی از نظام آموزشی با افت تحصیلی دانش آموزان در ارتباط است .

روانشناسان انسانگرا بر این باورند که عواملی چون نگرش مثبت به خود ، آموزشگاه و دیگران ، میزان همدلی ، احترام بی قید و شرط یکرنگی و در نظر گرفتن تفاوت های فردی می تواند عوامل مهمی در مسائل انطباقی ، سلامت جسمانی ، میزان توجه و حتی تغییر در بهره هوشی و رشد شناختی باشد . از دیدگاه انسانگرایانه ، یادگیری می بایست در محطی با روابط انسانی خوب تحقق یابد . در واقع تجربه یادگیری متاثر از دیدگاه یادگیری است و از این رو یادگیری تا حد امکان باید فردی و در زمان حال صورت پذیرد .

آموزش انسانگرایانه با کل وجود انسان در ارتباط است . بنابراین با کل مسائل آموزشی و هم مسائل عاطفی به موازات هم می بایست در آموزشگاه مورد توجه قرار گیرد .

مهمترین علل آموزشگاهی که باعث افت تحصیلی می شود عبارتند از :

۱- نامتناسب بودن هدفها و محتوای برنامه ها با نیازها ، استعداد و علاقه دانش آموزی .

اگر دانش آموزان برنامه درسی را نامربوط تشخیص دهند و آنها را متناسب با اهداف خود ندانند آن گاه است که افت تحصیلی افزایش می یابد . از آنجائیکه در نظام آموزشی ما هدف ، نخبه پروری و طرح تعلیم و تربیت بر مبنای تشکیل ذهن و ذخیره هر چه بیشتر دانش آموزی می باشد . کمبود و کم کاری در برقراری هدفها برنامه هایی که با نیازها ی رشد، تکامل ، علایق و انگیزه های فردمتنایب و هماهنگ نباشد بر جریان تعلیم و تربیت تاثیر نامناسبی بر جای گذارده و باعث افت تحصیلی می شود .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۲- نامتناسب بودن روش ها و امکانات آموزشی با محتوای برنامه ها :

در نظام آموزشی ما روشهای تدریس و یادگیری بر اساس گوش دادن و بیان لفظی و حفظ مطالب درسی استوار است و تاکید بر روشهای غیر فعال است به دلیل گمبود بودجه آموزش و پرورش وسایل کمک آموزشی جایی در سیستم آموزشی ندارد این در حالی است که آزمایشگاههای مناسب سایت های اینترنتی و بازدید های علمی تاثیر بی سزادر یادگیری و پیشرفت و ایجاد علاقه در دانش آموزان دارند . در نتیجه ذوق و خلاقیت و ابتکار دانش آموزان نادیده گرفته می شود و انگیزه و علایق آنان برای آموختن از بین می رود و در نتیجه افت تحصیلی نمایان می شود .

۳- نامتناسب بوده معلمان از نظر صلاحیت ها و شایستگی ها و تعداد با نیازهای برنامه : آموزان

کمبود معلم مخصوصاً در کشورهای در حال توسعه به دلیل کاهش جاذبه برای شغل معلمی ، یکی از دلایل شلوغی کلاسها و عدم توجه مناسب به پرورش و شکوفای استعدادها دانش آموزان می باشد که این امر باعث مردودی و یا ترک تحصیل آنان گردیده و یکی از هنر مملکت داری و همر تعلیم و تربیت از مابقی دیگر مشکل تر است یک معلم خوب برای اداره کردن به دو ویژگی نیاز دارد . اشراف بر کلاس یعنی توانایی معلم در کنترل کلاس و حضور ذهن یعنی توامای معلم برای انجام دادن دو یا چند عمل در یک زمان . معلم همیشه در یک کلاس با دو موقعیت روبروست . موقعیت های مقرر یا پیش بینی شده و موقعیت های اضطراری ه از قبل قابل پیش بینی نمی باشند . کلاسهای شلوغ به علت کمبود معلم و فضا و در نتیجه عدم توجه مناسب به پرورش و شکوفای استعدادها یدانش آموزان و تدریس معلمان به شیوه قدیمی به صورت غیر فعال و پذیرنده کاهش جاذبه برای شغل معلمی به خاطر حقوق ناکافی و عدم رفاه و در نتیجه عدم جذب نیروهای مفید و کار آمد از جمله مواردی است که در نهایت افت تحصیلی و تکرار پایه تحصیلی را به دنبال دارد .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۴- نامتناسب بودن مقررات و شرایط و فضای مدرسه و کلاس با نیازها و شرایط اجتماعی :

مقرراتی که در اکثر مدارس حاکم است با وضعیت معلمان و دانش آموزان متناسب نیست و در این شرایط به استعدادها ، علائق و مشکلات دانش آموزان و تفاوت های فردی آنان توجهی نمی شود. در این شرایط تعلیم و تربیت تحمیل شده ، تهدید ، توبیخ جنبه رسمی به خود می گیرد و این باعث بی علائقی و عدم پرورش استعدادها شده و افت تحصیلی را به دنبال دارد همچنین مقررات و شرایط نامناسب مدرسه ، کلاس و محیط داخلی مدرسهو جریانهای اجتماعی آن ممکن است به طور کلی با نیازهای کودکان و جامعه ای که آنها را در بر گرفته است بیگانه و ناهماهنگ باشد از جمله ساختمان مدارس ، تجهیزات ، کتابها و برنامه های درسی ممکن است از عوامل این بیگانگی به شمار آیند از عوامل موثر دیگر در این ارتباط می توان از مدت زمان و تعداد جلسات کلاس در هر روز ، مدت زمانی که برای انجام تکالیف در منزل تعیین می شود و تعداد روزهای حضور در مدرسه در هر هفته و همچنین چگونگی روابط معلمان و مسولان مدرسه با دانش آموزان و اولیا ء آنان نیز نام برد .

۵- نامتناسب بودن روشهای ارزشیابی و سنجش یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و تاکید زیاد بر امتحانات :

از آنجا که آموزش و پرورش عمومی حق همه افراد جامعه است پس باید افراد جامعه به اهداف و نتایج پیش بینی شده برای این سطح آموزش و پرورش برسند . در نتیجه افت تحصیلی در آن بی معنا خواهد بود نظر به اینکه یادگیری فرایندی پویا و ممتد است نه ثابت و مقطعی ، بنابراین تقسیم بندی تغییر و تحولات مداومی که فرد در جریان یادگیری با آنها روبروست به مراحل دلخواه تحصیلی و ارائه آزمونهایی برای اندازه گیری یادگیری او در خلال یا در پایان هر یک از مراحل به منظور تعیین سرنوشت او نمی تواند توجیه پذیر باشد .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

زیرا نمرات امتحانی به شخصی که امتحانات را تصحیح می کند وابستگی دارد و شایستگی معلمان در تدریس از یک موضوع درسی به موضوع درسی دیگر متفاوت است پس ارزش نمرات امتحانی متفاوت است . و تاکید زیاد بر نمرات امتحانی هدفهای اصلی آموزش و پرورش را به مخاطره می اندازد و نمره به صورت هدف در می آید و به جای تاکید بر پرورش قدرت خلاقیت و ابتکار و جرات و جسارت ، بر حفظ و ذخیره دانشهای ساخته و پرداخته کنونی در ذهن تاکید می کند .

دانش آموزان به طور کلی در فعالیت های اولیه تحصیلی شان تقریبا " یاد می گیرند که به نظام نمره گذاری و ارتقاء گواهینامه گزارش های تحصیلی اهمیت قائل شوند امتحانات در صورتی توجیه پذیرند که نقاط قوت و ضعف دانش آموزان را نشان داده و زمینه پیشرفت آنان را فراهم نماید

مشکلات ادبیات و زبان فارسی

مشکل اصلی، ضعف در ماده ی درسی ادبیات و زبان فارسی می باشد که از علل اصلی آن می توان به نکات زیر اشاره نمود .

عوامل موثر بر ناکار آمدن دانش آموزان در درس ادبیات و زبان فارسی و افت تحصیلی در این درس

* آسان قبول شدن دانش آموزان

* همکاری کمتر اولیا در امر آموزش

* کم بودن ساعت درسی نسبت به حجم دروس

* اهمیت ندادن بعضی از همکاران به ادبیات و زبان فارسی

* مستقل نبودن این درس در دوره ی متوسطه دوم

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

اگر سعی شود این مشکلات برداشته می شود. اگر تلاش و کوشش دبیر و دانش آموزان به طور مستمر ادامه یابد و دبیر با استفاده از شیوه های جدید، حل این مشکل اگرچه کاملاً و صد در صد برطرف نشود ولی انشاء الله درصد بیشتری از این مشکل حل می شود.

راه حل های پیشنهادی در نظام مدرسه محور:

۱- ارتقاء سطح خلایق و نوآوری: این نظام به جهت ویژگیهای خاص خود بستر مناسبی را برای شکوفائی استعدادها و پرورش تواناییهای بالقوه فراهم می سازد.

۲- ایجاد روحیه کار گروهی: مشارکت در تصمیم سازیها و تصمیم گیریها به پرسنل می آموزد که به نظردیگران احترام گذاشته و در تکمیل آنها بکوشند.

۳- خودباوری: مشارکت خودباوری و اطمینان به نفس را افزایش می دهد.

۴- ارتقاء سطح انگیزش شغلی کارکنان: هنگامی که کارکنان خود را در تدوین و تصویب برنامه های کاری و تصمیم گیریها شریک می بینند، سطح انگیزش شغلی آنها افزایش می یابد.

۵- توسعه مهارت ها و افزایش سطح دانش و اطلاعات: حل مشکلات به توسعه مهارت ها کمک می کند و باعث انگیزش و سوق دهی افراد به سمت یادگیری بیشتر و ارتقاء سطح دانش شغلی می گردد.

۶- بهبود کیفیت خدمات: وقتی کارکنان، خود در تصمیمات شریک باشند و با انگیزه بیشتر برای نیل به نتایج مطلوب فعالیت نمایند، بستر فرهنگی مدیریت کیفیت فراگیر فراهم گشته و کیفیت خدمات بهبود می یابد.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۷- ارتقاء سطح بهره وری: مشارکت باعث بهبود کیفیت، کاهش ضایعات، حذف دوباره کاریها می شود و با افزایش کمی و کیفی خروجی ها ارتقاء سطح بهره وری را ممکن می سازد.

۸- کاهش نظارت مدیران سطوح بالاتر: باگسترش روحیه خود مدیریتی و بسط توسعه مهارت ها نیازمندی به نظارت سطوح بالاتر کاهش می یابد.

۹- افزایش سطح رضایت شغلی: مشارکت در امور سازمان و بهره مندی از مزایای پیش گفته، باعث رضایت شغلی در کارکنان از لحاظ درونی و بیرونی و نیز مادی و معنوی می شود.

۱۰- کاهش تنش ها: رضایت کارکنان و توسعه فرهنگ ارتباطات موجب کاهش جدی تنش در سطوح مختلف می شود.

راه حل های پیشنهادی در جلوگیری از افت تحصیلی در درس ادبیات و زبان فارسی

* اهمیت دادن به این درس .

* تشویق و ترغیب.

* دادن مسؤولیت به دانش آموزان

* استفاده از شیوه های متعدد توسط دبیر

* بیشترکار کردن ادبیات و در کلاس درس به خصوص از دانش آموزان در پای تخته

* امتحان کتبی بیشتر از کل دانش آموزان

* یاد آوری ادبیات و پایه های قبل و پرسش آنها

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

اجرای طرح

اسکینر در کتاب نظریه های یادگیری معتقد است یادگیری در صورتی به بهترین وجه انجام می گیرد که

الف (اطلاعاتی که قرار است آموخته شوند در گام های کوچک ارائه گردد.

ب. (به یادگیرندگان درباره ی یادگیریشان بازخورد فوری داده شود. یعنی بلافاصله پس از یک تجربه یادگیری به آنان گفته شود که اطلاعات مورد نظر را درست یاد گرفته اند یا از آن لحاظ اشکالاتی دارند.

ج) یادگیرندگان بتوانند با سرعت متناسب خود یاد بگیرند.

من نیز سعی نمودم با صبر و حوصله به دانش آموزان کمک کنم . در مرحله ی اول از اولیای دانش آموز دعوت کردم و در مورد وضعیت فرزندشان با آنها به گفت و گو نشستم و از آنها خواستم تا حد امکان مرا در این مورد یاری نمایند و در منزل نیز به درس فرزند خود اهمیت بیشتری دهند ؛ چون اکثر اولیا درسهایی مانند درس ریاضی و فیزیک و... را در دوره ی متوسطه دوم مهم می دانند .

استفاده از تشویق های بجا ، یکی از کارساز ترین عوامل پیشرفت دانش آموزان می باشد. من نیز متذکر شدم در صورت پیشرفت ، جوایزی هرچند کوچک اهدا خواهم کرد . از شیوه های متعدد دیگری همچون ؛ کار کردن در منزل به این صورت که افعال و کلماتی می نوشتم و برای جلسه ی بعد از او می خواستم که آنها را بنویسد..

ادبیات و زبان درسی است که در صورت یاد گرفتن دانش آموز دوست دارد به تکرار از این مسائل حل کند؛ بنابراین چند روش را برایشان یاد دادم تا برایشان مشکلی نباشد. در ضمن در مورد مشکلاتی که در بحث های قبل ذکر کردم با مدیر مدرسه و مسئولین اداره صحبت کردم.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

گرد آوری اطلاعات، شواهد ۲

پس از انجام اقدامات فوق در جهت بهبود روش تدریس و اقدامات مدرسه محورانه متوجه گردیدیم که دانش آموزان علاقه خاصی به دروس مقطع جدید و به خصوص درس زبان و ادبیات فارسی پیدا کردند. و دیگر از کسالت و خستگی در بین آنها خبری نبود. و این نکته از امتحاناتی که برگزار می کردم کاملاً مشهود بود. از میان انواع مشکلات اجرایی که ظاهراً موجب تضعیف توان بالقوه مدیریت مبتنی بر مدرسه می شوند، عبارتند از: اجرای ضعیف، مقاومت، فقدان حمایت و محیط کار محدودکننده.

▪ اجرای ضعیف:

بی گمان، یکی از مشکلات اساسی جنبش مدیریت مبتنی بر مدرسه این است که بسیاری از نوآوری ها به صورت جزئی و ناقص اجرا شده اند. شماری از بازنگری های عمده درباره تصمیم گیری مشارکتی به این نتیجه رسیده اند که تمرکز زدایی آموزشی اغلب جزئی و ناکامل است. تعدادی از محققان به درجات آزادی بسیار محدود و دامنه محدود اقتدار تصمیم گیری مشارکتی اشاره کرده اند و به این واقعیت پی برده اند که مدیریت مبتنی بر مدرسه در عمل، غالباً با تعاریض که حامیان آن ارائه کرده اند، مطابقت نمی کند، لذا ممکن است تصمیم گیری مشارکتی در این موارد موثر نباشد، زیرا هرگز و واقعاً برای تحقق آن تلاش نشده است. یکی از شاخص های اجرای ضعیف این است که اجتماعات پیرامون مدرسه به جای برخورداری از اقتدار ضروری باید بر تقاضاها و چشم پوشی های نواحی آموزشی و خط مشی های اتحادیه های مختلف برای اجرای تغییرات تکیه کنند.

▪ مقاومت:

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

آشکار است که در تعیین و اجرای سیاست تفویض اختیارات، قدرت موضوع مهمی تلقی می شود. این اعتقاد قوی وجود دارد که صاحبان قدرتمند منافع، آماده واژگون کردن خط مشی و برنامه ریزی در همه سطوح هستند، زیرا ممکن است خط مشی ها و برنامه ها، روابط موجود قدرت که در حال حاضر، از منافع گروه های مزبور حمایت می کند را تهدید کند.

اگر اختیارات بیشتری به مدارس به منظور طراحی دوره های درسی شان داده شود، لازم است موسساتی که قبلاً این کار را برای مدارس انجام می دادند، حذف شوند. در حاشیه نگه داشتن آنها- تجدیدنظر دررسالت آن ها- نوعی طفره است. اگر رسالت های جدید ناشی از قدرت جدید باشد، به آن ها اجازه می دهد که به شکلی نوین عمل کنند، اما اگر از مراکز پیشین قدرت بخواهیم که قدرت و راه و رسم های متعلق به آن را رها کنند و کار دیگری انجام دهند، بیهوده است، زیرا آنها قدرت را رها نخواهند کرد.

▪ فقدان حمایت:

مدیریت محلی فرصتی برای خلاقیت و حل مسایل فراهم می کند، اما مسئولیت ها و فشارهای مرتبط با آن را نیز تحمیل می کند، هر چند اکثر مردم خواهان کنترل بیشتری بر سرنوشت خود هستند، اما ممکن است بهای آن برای بسیاری از آن ها خیلی بالا باشد.

تقریباً دلایلی وجود دارد که نشان می دهد هزینه های بالای مدیریت مبتنی بر مدرسه ممکن است حتی اجرای پرشورترین و قوی ترین تلاش های اصلاحی را نیز محدود کند. با وجود این به نظر می رسد با توجه به ممانعت یا حمایت بالفعل از مدیریت مشارکتی چهار موضوع مهمتر از سایر موارد است که عبارتند از:

الف) تقاضای مربوط به کار اضافی

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

(ب) هزینه های فرصت مشارکت

(ج) محیط کار محدودکننده و...

• اقدامات آموزش و پرورش ایران در راستای سیاست مدرسه محوری

وزارت آموزش و پرورش ایران برای تحقق این سیاست و همراه با آن برخلاف آن چه منعکس می شود، گام های عملی بزرگی برداشته است که می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

▪ توسعه و تقویت شوراهای آموزش و پرورش استان در کلیه استان ها و حدود ۴۰۰ شهرستان و مناطق کشور.

▪ تقویت اختیارات شوراها با تقویت آئین نامه اجرایی ماده ۱۳ قانون شوراها.

▪ افزایش درآمد شوراها از ۱٪ به ۲٪ و افزایش کالاهای مشمول عوارض از ۱۳ قلم کالا به ۱۷۰ قلم.

▪ تشکیل کمیته نظارت و کنترل بر صدور بخشنامه که موجب کاهش ۵۷٪ بخشنامه نسبت به سال های قبل شده و همچنین این وزارت در تفویض اختیار به مدارس نیز اقدامات قابل توجهی انجام داده است که ذیلا به برخی از آنها اشاره می شود:

(۱) اصلاح آئین نامه اجرایی مدارس براساس سیاست مدرسه محوری.

(۲) پیش بینی شورای تصمیم گیری برای مدارس، مرکب از مدیر، معاون، نمایندگان اولیاء، معلمان و دانش آموزان برحسب مورد.

(۳) واگذاری تصمیم گیری در مورد آئین نامه انضباطی.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

(۴) تصمیم گیری در مورد پوشش و لباس دانش آموزان.

(۵) تصمیم گیری در مورد تخلفات امتحانات داخلی.

(۶) تصمیم گیری در مورد برگزاری اردوهای درون شهری.

(۷) حذف امتحانات هماهنگ پایه های داخلی و حذف حوزه بندی امتحان نهایی پنجم دبستان.

(۸) راه اندازی شورای دانش آموزی و ایجاد زمینه مشارکت آنان در امور داخلی مدارس.

(۹) گنجاندن دو ساعت دروس اختیاری در مدارس و حذف پیک شادی و واگذاری آن به مدارس.

(۱۰) حذف قبوض ۲۰۲۰ و حذف سهم مناطق و استان از جذب کمک های مردمی مدارس.

(۱۱) تصمیم گیری در مورد واریز بیش از ۷۰٪ سرانه مدارس به مدارس و کاهش سهم اعتبارات متمرکز.

• موانع و مشکلات مدیریت مدرسه محور در ایران

(۱) بینش تمرکزگرایانه برخی از مدیران و عادت داشتن آنها به دریافت بخشنامه از ادارات آموزش و پرورش برای اخذ هر تصمیمی.

(۲) سیستم تصمیم گیری فعلی در مدارس به نحوی است که هرگونه خلاقیت و نوآوری را در مدارس غیرممکن می سازد، چون نگاه مدیران موجود به ادارات و مناطق دوخته شده است تا چه دستور و بخشنامه ای می رسد.

(۳) ساختار تمرکزگرایانه آموزش و پرورش.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۴) عدم برابری زمینه ها و امکانات مراکز آموزشی از نظر مکان، نیرو و امکانات و بافت دانش آموزی.

۵) تفاوت در قدرت اجرایی مدیران مدارس.

۶) فقدان انگیزه در مدیران و معلمان برای ایجاد پویایی در مدارس.

۷) فقدان مکانیزم نظارت ارزشیابی صحیح از مدیران برای تشویق مدیران شایسته و رسیدگی به تخلفات مدیران خودسیر.

۸) ضعف روحیه مشارکت پذیری و مشارکت جویی در مردم و عوامل مدرسه.

۹) غالب مدیران مدارس از نقش رهبری خود در مسایل تعلیم و تربیت غافل هستند و بیشتر به مسائل جزئی و اجرایی می پردازند.

۱۰) عدم مسئولیت پذیری مبنی بر این که یافته های پژوهشی درخصوص محدودیت های مدرسه محوری گویای این مطلب است که اغلب پیام های دریافت شده، مخلوط و مرکبی از سیاست های ملی، مرکزی، منطقه ای و محلی است. این مهم منجر به تناقضی می شود که از سطوح متفاوت مدیریت ایجاد می گردد و اهداف مبهم و فاقد مسئولیت پذیری را ایجاد می کند.

۱۱) عدم منابع لازم برای تصمیم گیری و تغییرات اساسی باعث می شود شرکت کنندگان در مدیریت مدرسه محوری اغلب برای به چالش طلبیدن هنجارها و نقش های پایدار موجود، مردد باشند، زیرا آن ها از رده های بالا دستور می گیرند و فاقد منابع لازم برای تصمیم گیری و تغییرات اساسی هستند.

۱۲) مدیریت مدرسه محور، وقت گیر است، نیاز به مدت زمان طولانی دارد، اغلب گیج کننده است و درنهایت به گونه ای اساسی منجر به حل مسائل نمی شود.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۱۳) عدم مسئولیت پذیری مدارس برای اجرای برنامه ها و نیل به هدف ها باعث می شود تصمیمات درخصوص بودجه، کارمندان، برنامه های آموزشی، برنامه های درسی، تکنولوژی و عملکردها از مدیریت مرکزی جداناپذیر باشد. برخی از پژوهشگران به این نتیجه رسیده اند که مسئول نبودن مدارس برای اجرای برنامه ها و رسیدن به هدف ها می تواند از اجرای مدرسه محوری جلوگیری کند.

• راهکارهای مشکلات اجرایی مدیریت مدرسه محور

چهار شرط برای تغییر کانون تمرکز و توجه به مدیریت مدرسه محور ضروری است که عبارتند از:

- حمایت از آرایش گسترده در چهار جنبه زمان، پول، همکاری فنی و رشد حرفه ای
- تصمیم گیری مشارکتی باید به راهبردی برای بهبود آموزش و پرورش کودکان و جوانان تبدیل شود، در حال حاضر، مدیریت مبتنی بر مدرسه از حیث محتوا و جوهر تقریباً خالی است برای تغییر جهت مدیریت مبتنی بر مدرسه لازم است فرآیندهای تصمیم گیری مشارکتی، حول تصویری نیرومند از یادگیری و تدریس گرد بیایند.
- مدیریت مبتنی بر مدرسه باید از مجموعه عملیات سازمانی به بافت محیطی منتقل شود و مشارکت جدی معلمان و والدین در حیات اجتماعی مدرسه را پرورش دهد.
- تغییر جهت تصمیم گیری مشارکتی از محور سازمانی- مدیریتی، به محور پرورشی- اجتماعی، نیازمند رهبری قوی و در عین حال تسهیل کننده است. که شامل مورد ذیل می باشد.

الف) زمان کافی برای مشارکت در اختیار آنان بگذارند

ب) به دل بستگیهای کارکنان مربوط باشد

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

ج) هیچ یک از طرفین احساس بیم و خطر نکنند و در قلمرو آزادی شغلی آنها باشد

د) آگاه سازی، آماده سازی روانی و تقویت باورهای درونی (نگرش) کلیه مخاطبان برای پذیرش مشارکت، آموزش نیروی انسانی شایسته و متناسب کردن ساختار تشکیلات فعلی آموزش و پرورش با اندیشه

مشارکتی

ه) نگرش نظام مند و ایجاد هماهنگی میان بخش های گوناگون درون و برون سازمان آپ برای ایجاد درک مشترک از موضوع

ی) برقراری سبک رهبری متناسب با مشارکت و ایجاد اعتقاد به مشارکت در مدیران

ح) روشن و شفاف کردن اهداف، ارزشها و اولویت ها در سازمان.

نقاط قوت و تاثیر گذار در تدریس :

۱- وجود شخصیت محکم و استوار معلم همراه با پشتوانه ی علمی و متانت اخلاقی یکی از ارکان اصلی هر یادگیری به شمار می آید. شایسته است به ویژگی های یک معلم موفق نظری بیندازیم :

۱-۱- برخورداری از سلامت جسمانی و روانی

۱-۲- آشنایی با شیوه های نوین تدریس و به کار گیری آنان در موقعیت های مختلف تدریس

۱-۳- احاطه ی کامل علمی به مطالب مورد تدریس .

۱-۴- برد باری و انعطاف پذیر بودن .

۱-۵- آشنایی با ویژگی های اقتصادی ، فرهنگی ، جسمی و روحی دانش آموزان ..

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۱-۶- استفاده ی مستمر از ابزار تشویق.

۱-۷- تبعیض قائل نشدن بین دانش آموزان و یک رنگی.

۱-۸- توانایی ایجاد روابط صمیمانه با والدین.

۱-۹- تکریم شخصیت دانش آموزان و داشتن آگاهی نسبی به علم روانشناسی .

۱-۱۰- برقراری نظم و انضباط منطقی در کلاس

۱-۱۱- شنیدن سخنان دانش آموزان و القاب ندادن به آنان.

۱-۱۲- وارد نشدن به حریم شخصی دانش آموزان و ایجاد یک رابطه ی منطقی و دوستانه با آنان .

۱-۱۳- استفاده از انواع ارزشیابی ها در زمان مناسب .

۱-۱۴- از نظر برخی ، معلم بودن به معنی دانستن همه پاسخهاست. بعضی اوقات (نمی دانم) بهترین پاسخ

یک معلم است. به جای از دست دادن اعتبار، معلم اعتماد دانش آموزان را جلب می نماید و این اعتماد اساس

یک رابطه مولد است. پذیرفتن چیزهایی که نمی دانید نشان می دهد که شما هنوز در حال یادگیری هستید

۱-۱۵- از روشهای مشابه و یکسان برای تمامی افراد استفاده نمی کند.

۲- ایجاد انگیزه : انگیزه را، محرک هر فرد برای رسیدن به اهداف خود تعریف کرده اند. اگر معلمی نتواند از

این عامل برای بهتر شدن تدریس استفاده کند. یک ابزار بسیار قوی را از دست داده است. از این رو باید

قبل از هر تدریس، انگیزه ی دانش آموزان را برای یادگیری درس جدید افزایش دهیم. تا با موضوع درس

درگیر و توجه شان به آنچه باید فراگیرند معطوف شود .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۳- علاقه مندی یاددهنده به موضوع: معلم بایستی به موضوع قابل تدریس هم علاقه داشته باشد و هم

احاطه ی علمی

۴- بیان اهداف درس: باید اهداف درس را برای فراگیرندگان به روشنی بیان کنیم . یعنی مشخص کنیم که

دانش

آموزان پس از پایان درس به چه دانش و یا توانمندی هایی دست پیدا می کنند . زمانی که معلم مشخص کند دانش آموزان چه چیزهایی را بایستی یاد بگیرند آنها بهتر فرا می گیرند.

۵- آشنایی با روش های نوین تدریس :

از آن جا که هر ساله مطالب و محتواهای کتاب ها تغییر می یابد این ضرورت یعنی استفاده از شیوه های نوچدید و کارا بسیار احساس می شود . آشنایی با روش های مختلف تدریس می تواند زمینه ای جهت بر خوردمقابل و منطقی با دانش آموزان از یک مجرای ارتباطی صحیح مهیا کند به طوری که همواره تفکر منطقی داشته باشد . دبیران باید به دانش آموزان فرصت دهند تا به صورت گروهی و از طریق همیاری به یادگیری اقدام کنند یادگیری از طریق همیاری یک قالب یا چهارچوب آموزشی است که در آن گروه های دانش آموزی ناهمگن از سوی معلم شکل داده می شوند و به فعالیت می پردازند .

۶- داشتن طرح درس : داشتن برنامه ریزی در کلاس از اتلاف وقت جلوگیری کرده مدیریت بهتر کلاس را به همراه دارد و سبب بازدهی بیش تر می گردد .

۷- مشارکت دادن دانش آموزان در بحث : بایستی از روش هایی استفاده کنیم تا کلاس درگیر بحث شود، طوری که دانش آموزان خود را در یادگیری سهیم بدانند. برای مثال، در حین تدریس از سوالاتی استفاده

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

کنیم تا دانش آموزان نیز مجبور به مشارکت شوند و پس از هر پاسخ منطقی از تشویق های کلامی و یا غیر کلامی برخوردار شوند .

۸- استفاده از انواع وسایل کمک آموزشی : - استفاده از وسایل کمک آموزشی از قبیل فیلم و سی دی و اسلاید و نوارکاست و کتاب ..... بسیار مؤثر است .

۹- ارائه تکلیف از ساده به مشکل : بکشیم ابتدا مباحث ساده را برای دانش آموزان ارائه کنیم سپس به مباحث پیچیده برسیم. اگر دانش آموز یکی دو سوال را درست پاسخ دهد و تشویق شود خود بخود انگیزه پیدا می کند و این نمی شود مگر با ارائه سوالات ساده تر در ابتدا و روند حرکت از آسان به مشکل .

۱۰- استفاده از مثال های ساده، آشنا و دلنشین : در سرتا سر تدریس، برای تبیین و تفهیم هر چه بیش تر درس، از مثال های ساده، آشنا و دلچسب که موجب افزایش انگیزه یادگیری دانش آموزان می شود، استفاده کنیم

۱۱- اجرای نقش :می توان در برخی از دروس کتاب فارسی دانش آموزان را تشویق نمود تا موضوع مورد نظر را به صورت نمایش درآورند. اجرای نمایش در تفهیم مسائل تربیتی و اخلاقی بسیار مفید و مؤثر می باشد .

۱۲- طرح مطالب درسی به صورت پرسش های جالب : مطلب یا موضوعی را که می خواهیم دانش آموزان یاد بگیرد، به صورت پرسش یا پرسش هایی روشن و جالب مطرح کنیم تا در دانش آموزان احساس نیاز به وجودآمده و آنها را به فعالیت ذهنی و پویندگی ترغیب نماید .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

۱۳- تذکر نمره و آزمون : برای درگیر کردن بیشتر دانش آموزان، می توانیم با تذکر نمره و آزمون آنان را برای یادگیری هر چه بیشتر درس ترغیب کنیم برای مثال از این عبارت استفاده کنیم : به احتمال زیاد از این درس، یکی دو نمره در امتحان خواهد آمد . پس دقت کنید تا آن را خوب یاد بگیرید .

۱۴- آگاه کردن دانش آموز از میزان پیشرفت در کارش:

آگاهی از نتیجه کار در هر مرحله از آموزش، دانش آموز را از عملکرد خود آگاه نموده و باعث می شود تا به تقویت نقاط مثبت و اصلاح نقاط ضعف و منفی خود بپردازد .

۱۵- اگر می خواهید دانش آموزان یک مطلب اساسی را همیشه به خاطر داشته باشند، آن را بیش از یک بار تکرار نمایید. وقتی مطلبی را برای اولین بار ذکر می نمایید آن مطلب تنها شنیده می شود بار دوم تکرار، مطلب شناخته می شود و بار سوم مطلب آموخته می شود . اما تکرار موضوع باید به شیوه ای باشد که سبب خستگی دانش آموزان نشود و یک معلم باتجربه ، یک مطلب مهم را در عین حال که چندین بار تکرار می نماید اما هر بار به شیوه ای مطلب را بیان می کند که برای شنونده جذاب باشد

نقاط منفی و باز دارنده در تدریس:

۱- دانش آموزان در اثر شکست در یک درس نسبت به آن نگرش منفی پیدا می کنند باید به آنها کمک کرد تا با کسب موفقیت در درس جدید، به تصویری مثبت از توانایی خود دست یابند ، زیرا یادگیری همراه با موفقیت به ایجاد انگیزه منجر می شود .

۲- یکی از مشکلات مهم و اساسی ، به کار نگرستن روش های تدریس نوین در آموزش است. به همین سبب کیفیت آموزشی از سطح مطلوب برخوردار نیست و دانش آموزان علاقه ی زیادی به تحصیل نشان نمی

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

دهند. یکی از دلایل آن عدم آشنایی دبیران با روش های نوین تدریس است. معلم باید با روشهای مختلف تدریس آشنا باشد و بداند در کدامین موقعیت آموزشی از کدامین روش استفاده نماید.

۳- کلاسی که در آن معلم متکلم وحده است، کارآیی آن کمتر از کلاسی است که دانش آموزان در آن به گفت و گو و ارائه نظر می پردازند. وقتی بچه ها در کلاس فعال شوند و حتی خودشان در پیدا کردن مشکلات درسی زحمت بکشند، علاقه ی آن ها به درس بیش تر می شود. بنابراین معلم ادبیات باید با ذوق و ابتکار خود فرصت هایی را برای دانش آموزان فراهم سازد که به خواسته های آن ها پاسخ داده شود و این هدف ممکن نیست مگر آن که معلم بتواند و بخواهد به کلاس زبان و ادبیات فارسی روح تازه ای بدهد

پیشنهادات بهبود اوضاع درسی در ادبیات

۱. دادن مسؤولیت به دانش آموز
۲. دعوت از اولیای دانش آموز و درخواست همکاری با دبیر مربوطه
۳. اهمیت دادن تمام کارکنان آموزشی و اولیا به درس ادبیات مانند درس ریاضی و زبان و..
۴. نوشتن تکالیف هر درس و اصلاح آن در نزد دانش آموز ،
۵. کار کردن ادبیات و در تخته و اصلاح آن توسط دانش آموز بعدی ،
۶. اجرای مسابقه بین دو دانش آموز در پای تخته ؛ به این صورت که تخته را نصف کرده و مثلا فعلی گفته می شود . سپس از روی این فعل سؤالاتی پرسیده می شود که هر کدام سریعتر نوشت ، امتیاز می گیرد و

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

بعد از شش هفت پرسش ، امتیازها شمرده و برنده معلوم می گردد. دانش آموزان از این مسابقه ها با شوق فراوان استقبال می کردند.

۷. ایجاد دوستی با دانش آموز در کلاس درس و رابطه ی صمیمی

۸. استفاده از تشویق های بجا ، یکی از کارساز ترین عوامل پیشرفت دانش آموزان می باشد

۹. امتحان کتبی از ادبیات و به طور مستمر در حجم کم و در آخر مثلا پنج امتحان ، نمره ی بیست را تشکیل بدهد..

۱۰. استفاده از شیوه های متعدد توسط دبیر

نتیجه نهایی

مدیریت مدرسه محور به خودی خود یک هدف نیست، بلکه ابزار ارزشمندی برای دستیابی به هوشمندی ها، توانایی ها و اشتیاق های بیشتر افراد سهیم در مدرسه است. این الگو با تأکید بر تواناسازی و ارتقای سطح مهارت ها و توانمندی های تمام عوامل فعال در مدرسه، به ویژه مدیران و معلمان، آنان را برای تلاش در عرصه مشارکتی بر می انگیزد. این تلاش مستلزم تعامل مستمر تمام عناصر ذی نفع در مدرسه است. تعاملی که بدون احترام و اعتماد متقابل، نشست ها و گفتگوهای رودررو و تبادل اطلاعات درون جوش و مشتاقانه میسر نخواهد شد. از سوی دیگر بررسی اصول یا راهکارهای اساسی نظام مدیریت مدرسه محور و به بیان دیگر، عوامل اساسی موفقیت در نظام مدیریت مدرسه محور شامل عدم تمرکز، تصمیم گیری مشارکتی، تواناسازی، دانش و مهارت ها، پژوهش محوری، ارتباطات باز و اطلاعات، ارزشیابی عملکرد و پاداش و مبنای آن و همچنین مقایسه آن با اصول مدیریت با مبانی فرهنگ مؤثر انتقال دانش در سازمان، بیانگر آن است که گرایش به مدرسه محوری مستلزم به کارگیری فنون و روش های مدیریت دانش و اجرای آن مؤثر است.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir**

منابع و مآخذ

۱. انوری، حسن و احمدی گیوی، حسن. ادبیات و زبان فارسی ۲. انتشارات فاطمی. چاپ پنجم. سال ۱۳۷۰
۲. قاسمی پویا، اقبال. راهنمای عملی پژوهش در عمل. انتشارات پژوهشکده تعلیم و تربیت. سال ۱۳۸۱.
۳. فریس، حنا، گزارشی از نشست اقدام پژوهی در رشد حرفه ای دبیران و اعضای هیات علمی،
۴. همایون پور، منوچهر، اقدام پژوهی " چيست و چه کاربردی در تحقیقات سازمان و مدیریت دارد؟
۱۳۸۶ (اینترنت)
۵. یزدچی، صفورا، نقش اقدام پژوهی در افزایش کیفیت فعالیت های آموزشی و پرورشی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید. www.asebankafinet.ir

سایت علمی و پژوهشی آسمان